

Člověk a příroda

Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Zeměpis jako součást vzdělávací oblasti Člověk a příroda přispívá ke komplexnímu pohledu na vztah mezi člověkem a přírodou, umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě, vede žáky k porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí.

Obsahové vymezení předmětu

V předmětu Zeměpis je plně realizován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Výuka probíhá formou klasických vyučovacích hodin teoretického i praktického charakteru, formou projektů nebo projektových dnů. Žáci si osvojují základní vědomosti o Zemi jako o vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země (glóbus, mapy), získávají základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své obce, vlasti, získávají důležité poznatky o světadílech a oceánech, o státech světa a současných globálních problémech lidstva, rozšiřují si poznatky o krajinné sféře a životním prostředí. Žáci získávají dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty a s informačními materiály a orientují se v nich.

Časové a organizační vymezení:

- 6. ročník – 2 hodiny týdně
- 7. ročník – 2 hodiny týdně
- 8. ročník – 2 hodiny týdně
- 9. ročník – 2 hodiny týdně

Výuka předmětu Zeměpis je realizována v samostatné odborné učebně, případně v odborné počítačové učebně. Organizovány jsou také geografické programy a exkurze.

Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání
- Kreativita

Sociální rozvoj

- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

Výchova demokratického občana

- Občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Kulturní difference
- Etnický původ
- Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Žák:

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Učitel vede žáky:

- k dovednosti operovat s obecně užívanými termíny a učí žáky používat je v praktickém životě
- ke znalosti znaků a symbolů a k propojování s praxí

Kompetence k řešení problému:

Žák:

- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje

Učitel vede žáky:

- k diagnostice problému (zhodnocení problému)
- k řešení problémů různými metodami

Kompetence komunikativní:

Žák:

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů

Učitel vede žáky:

- k argumentaci
- k využívání i jiných forem komunikace (tabulky, grafy, obrazový materiál)

Kompetence sociální a personální:

Žák:

- uvědomuje si efektivnost spolupráce, vytvoří si představu o sobě samém
- účinně spolupracuje ve skupině

Učitel vede žáky:

- ke spolupráci ve skupině, k rozdělování role v týmu

Kompetence občanské:

Žák:

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Učitel vede žáky:

- k dovednosti vidět problémy (ochrana životního prostředí) a umět o nich hovořit
- k dovednosti orientovat se v krizových situacích

Kompetence pracovní:

Žák:

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí

Učitel vede žáky:

- k dovednosti udržovat si pořádek na svém pracovním místě